

Administracinė byla Nr. I-3816-1047/2019
Teisminio proceso Nr. 3-61-3-01986-2019-9
Procesinio sprendimo kategorijos: 21.2; 55.1.3

VILNIAUS APYGARDOS ADMINISTRACINIS TEISMAS

S P R E N D I M A S LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2019 m. spalio 25 d.
Vilnius

Vilniaus apygardos administracinio teismo teisėja Beata Martišienė,
dalyvaujant pareiškėjui A. S.,
atsakovės atstovei Linai Mikuckienei,

viešame teismo posėdyje išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjo A. S. skundą
atsakovei Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai dėl įsakymo panaikinimo.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė :

Pareiškėjas A. S. (toliau – ir pareiškėjas) kreipėsi į teismą su skundu (b. l. 1–19), prašydamas panaikinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2019 m. gegužės 3 d. įsakymą Nr. AMP1-75 „Dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo A. S.“ (toliau – ir 2019 m. gegužės 3 d. įsakymas), įskaitant jo sudėtinę dalį – galimai padaryto tarnybinio nusižengimo tyrimo komisijos 2019 m. balandžio 25 d. išvadą Nr. (56-3)-D15-249 (toliau – ir Išvada).

Pareiškėjas nuo 2015 m. sausio 12 d. eina Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – ir Tarnyba) direktoriaus pareigas. 2018 m. gruodžio 20 d. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (toliau – ir VTEK) nusprendė atlikti tyrimą bei įvertinti, ar pareiškėjas nepažeidė Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo (toliau – ir VPIDVTĮ) II skirsnio nuostatų, reglamentuojančių privačių interesų deklaravimą. Atlikusi tyrimą, VTEK 2019 m. kovo 20 d. sprendimu Nr. KS-87 pripažino, kad pareiškėjas pažeidė VPIDVTĮ 6 straipsnio 1 dalies 1, 4 ir 6 punktų bei 7 straipsnio 1 dalies nuostatas. 2019 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. AMP1-58 „Dėl galimai padaryto tarnybinio nusižengimo tyrimo komisijos sudarymo“ Aplinkos ministras pavedė komisijai (toliau – ir Komisija) atlikti tarnybinio nusižengimo tyrimą dėl minėtame VTEK 2019 m. kovo 20 d. sprendime KS-87 pateiktos informacijos. Atlikusi tyrimą, Komisija surašė 2019 m. balandžio 25 d. išvadą Nr.(56-3)-D 15-249, kurioje konstatavo, kad pareiškėjas pažeidė VPIDVTĮ 6 straipsnio 1 dalies 1, 4 ir 6 punktų bei 7 straipsnio 1 dalies nuostatas, Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo (toliau – ir VTĮ) 16 straipsnio 1 dalies 1 ir 5 punktus bei Tarnybos direktoriaus pareigybės aprašymo, patvirtinto 2019 m. kovo 12 d. aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-137 (toliau – ir Pareigybės aprašymas), 5.1 papunktį, pasiūlė skirti pareiškėjui tarnybinę

nuobaudą – papeikimą. 2019 m. gegužės 3 d. Įsakymu Lietuvos Respublikos aplinkos ministras skyrė pareiškėjui griežtą papeikimą.

Pareiškėjas teigia, kad 2019 m. gegužės 3 d. Įsakymas yra neteisėtas ir naikintinas, nes tarnybinio nusižengimo tyrimas buvo su trūkumais. VTEK 2019 m. kovo 20 d. sprendimas Nr. KS-87 nagrinėjamoje byloje neturi prejudicinės galios. Taip nurodyta Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – ir LVAT) 2018 m. lapkričio 14 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. eA-1419-968/2018. Pati Komisija Išvadoje tik abstrakčiai nurodė, kad pareiškėjas pažeidė VPIDVTĮ, bet nenurodė deklaruotino dydžio sandorių, nekonkretizavo, kokie tai sandoriai, kodėl Komisija galvoja, kad jie deklaruotini, kaip Komisija apskaičiavo sandorių vertę ir t. t. Tai neatitinka Viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir VAĮ) 8 straipsnio reikalavimų. Teismo proceso metu nurodyti sprendimo priėmimo motyvai neturėtų būti vertinami (LVAT 2007 m. lapkričio 5 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-502-990/2007). Komisija vadovavosi VTĮ redakcija, galiojusia nuo 2019 m. sausio 1 d., tačiau Komisija nenurodė konkrečios pažeidimų padarymo datos, o VTEK 2019 m. kovo 20 d. sprendime Nr. KS-87 nurodytos pareiškėjo veikos, padarytos VTĮ redakcijos, galiojusios iki 2019 m. sausio 1 d., metu. Išvadoje nekonkretizuotas žalos kriterijus, nenurodyta, kokios neigiamos pasekmės kilo, Komisija išvadoje netyrė pareiškėjo kaltės, nenurodė, koks nuobaudos skyrimo terminas (6 mėnesiai ar 3 metai) aktualus, nemotyvavo, kodėl parenkama būtent tokio griežtumo nuobauda. Pareiškėjas teigia, kad Komisijos Išvadoje vartojama formuluotė „prieš tai nurodytais veiksmais A. S. pažeidė“ neaiški, nes neaišku, apie kieno nurodytus, kur nurodytus ir kokius konkrečiai pareiškėjo veiksmus kalbama. Pareiškėjas remiasi LVAT 2018 m. lapkričio 14 d. nutartimi administracinėje byloje Nr. eA-1419-968/2018.

Pareiškėjas nurodo, kad narystė medžiotojų klube „Girios“ ir 2015 m. birželio 18 d. sandoriai nesukėlė ir negalėjo sukelti interesų konflikto. Remiasi LVAT 2013 m. spalio 17 d. nutartimi administracinėje byloje Nr. A-492-607/2013. Įrodymų, kad interesų konfliktas kyla, nepateikė nei VTEK, nei Komisija. Tik 2015 m. gruodžio 15 d. įstatymu Nr. XII-2180 (įsigaliojo nuo 2016 m. sausio 1 d.) VPIDVTĮ 7 straipsnio 1 dalis buvo pakeista, joje deklaracijos tikslinimo nebesiejant su asmens privačiais interesais, tačiau šis pakeitimas, vadovaujantis principu *lex retro non agit* (įstatymai atgal negalioja), pareiškėjui negali būti taikomas.

Pareiškėjas paaiškina, kad pareiškėjo sutuoktinė 2015 m. sausio 9 d. tapo UAB „Ūlos baldai“ vadove. Pareiškėjas tai deklaravo pagal įstatymus. 2016 m. balandžio 21 d., 2017 m. kovo 16 d., 2017 m. kovo 17 d. tikslindamas deklaraciją pareiškėjas pakartotinai sutuoktinės pareigų nenurodė, nes niekas nesikeitė. Reikalavimas pateikti priedus, nors juose informacija tikslinta nebuvo, atsirado tik 2017 m. liepos 11 d. Vadovaujantis principu *lex retro non agit* (įstatymai atgal negalioja), naujas reikalavimas pareiškėjui negali būti taikomas.

Pažymėjo, kad pareiškėjas kaltinamas pažeidęs Pareigybės aprašymo 5.1 papunktį, tačiau pats pareigybės aprašymas buvo patvirtintas tik 2019 m. kovo 12 d. Taigi inkriminuojamų veiksmų atlikimo metu šis Pareigybės aprašymas nebuvo priimtas.

Pareiškėjas teigia, kad Komisijos Išvadoje nėra minimi terminai tarnybinei nuobaudai skirti. Pareiškėjas mano, kad naikinamasis 3 metų ieškinio senaties terminas yra praleistas dėl 2008 m. sausio 18 d. paskolos sandorio su AB „Swedbank“ (toliau – ir Sandoris Nr. 1), 2014 m. gegužės 29 d. paskolos sandorio su UAB „Explore Baltija“ (toliau – ir Sandoris Nr. 2), 2015 m. sausio 2 d. nekilnojamojo turto nuomos sandorių su UAB „Explore Baltija“ ir UAB „Baltoji buhalterija“ (toliau – ir Sandoris 3), 2015 m. birželio 18 d. laidavimo sandorio su AB „Swedbank“ (toliau – ir Sandoris Nr. 4), 2015 m. birželio 18 d. pareiškėjo sutuoktinės laidavimo sandorio su AB „Swedbank“ (toliau – ir Sandoris Nr. 6), dėl įstojimo į medžiotojų klubą „Girios“, dėl 2015 m. sausio 9 d. pareiškėjo sutuoktinės tapimo UAB „Ūlos baldai“ direktore. Pareiškėjas teigia, kad pagal VPIDVTĮ 5 straipsnio 1 dalį, jis turėjo nurodyti privačių interesų deklaracijoje per 30 dienų nuo tada, kai jis 2015 m. sausio 12 d. pradėjo eiti Tarnybos direktoriaus pareigas, t. y. iki 2015 m. vasario 11 d. Pažeidimas turėjo būti laikomas padarytu 2015 m. vasario 12 d. Taigi 3 metų

terminas tarnybinei nuobaudai skirti baigėsi 2018 m. vasario 12 d. Atitinkamai turi būti skaičiuojami terminai dėl tų įvykių, kuriuos pareiškėjas privalėjo nurodyti privačių interesų deklaraciją patikslindamas per 30 kalendorinių dienų nuo tokių duomenų atsiradimo dienos.

Pareiškėjas mano, kad 6 mėnesių nuobaudos skyrimo terminas yra praleistas dėl 2018 m. sausio 28 d. paskolos sandorio su UAB „Explore Baltic“ (toliau – ir Sandoris Nr. 5), 2018 m. rugsėjo 11 d. pareiškėjo sutuoktinės sudaryto automobilio pardavimo sandorio (toliau – ir Sandoris Nr. 7) ir 2016 m. gruodžio 13 d. nekilnojamojo turto pardavimo sandorio (toliau – ir Sandoris Nr. 8).

Pareiškėjas teigia, kad pranešime apie tarnybinį nusižengimą nebuvo nurodytas konkretus tarnybinis nusižengimas ir aplinkybės. Komisija nekonkretizavo, kokią VPIDVTĮ tvarką ir terminus ji turi omenyje, kur pareiškėjas nenurodė atitinkamų duomenų, apie kokią sutuoktinės darbovietę eina kalba ir neįvardijo konkrečių sandorių (kokia jų sudarymo data ir pobūdis). Taigi pareiškėjui pateiktas Komisijos pranešimas apie tarnybinį nusižengimą akivaizdžiai neatitinka tokiam dokumentui keliamų reikalavimų.

Pareiškėjas pažymėjo, kad Komisijos Išvadoje nėra pasisakyta, kokios neigiamos pasekmės kilo dėl pareiškėjo galbūt padaryto tarnybinio nusižengimo. Iš tikrųjų jokių neigiamų pasekmių tariamas tarnybinis nusižengimas nesukėlė.

Taip pat Komisija Išvadoje nenurodė pareiškėjos kaltės formos. Komisijos Išvadoje nurodyta, kad pareiškėjo deklaravimo pareigos neatlikimas laikytinas jo nerūpestingu elgesiu, kai valstybės tarnautojas elgėsi nepakankamai apdairiai, rūpestingai ir atidžiai. Komisijos kaltinimai pareiškėjui dėl nerūpestingumo yra nepagrįsti – nėra taip, kad privačių interesų deklaracijos teikimas pareiškėjui apskritai būtų nerūpėjęs: pareiškėjas nuolat teikė deklaracijas, o vėliau jas nuolat tikslino. Taigi Komisija Išvadoje netyrė pareiškėjo kaltės, jos nepagrindė, pareiškėjo kaltė – neįrodyta. Nenustačius pareiškėjo kaltės, negalima ir tarnybinė atsakomybė. Be to, remiantis VPIDVTĮ 22 straipsnio 2 dalimi, valstybės ar savivaldybių institucijų, įstaigų vadovai ar jų įgalioti atstovai jiems pavaldžiams asmenims, dirbantiems valstybinėje tarnyboje, teikia rekomendacijas dėl šio įstatymo nuostatų vykdymo. Komisija neįvertino, kad šiuo atveju Lietuvos Respublikos aplinkos ministras jokių rekomendacijų jam pavaldžiam pareiškėjui neteikė, neatkreipė pareiškėjo dėmesio į vieną ar kitą reikšmingas aplinkybes ir pan., o tai yra svarbu, nes vertintina kaip mažinanti pareiškėjo kaltės laipsnį aplinkybė. Be to, Komisija neįvertino, kad pagal VPIDVTĮ 22 straipsnio 1 dalies 2 punktą būtent Lietuvos Respublikos aplinkos ministras kontroliavo, ar pareiškėjas tinkamai ir laiku teikia privačių interesų deklaracijas. Kontrolės pareiga neturi būti suprantama kaip kontroliuojančio asmens pasyvus elgesys, tapatinamas su atsitiktiniu faktų sužinojimu, todėl vadovas privalėjo aiškintis, kaip pareiškėjas atlieka deklaravimo funkciją, atkreipti pareiškėjo dėmesį į deklaruojant interesus reikšmingas aplinkybes, pakonsultuoti ir pan. Lietuvos Respublikos aplinkos ministras jokių pretenzijų dėl netinkamai ar netaiku teiktos privačių interesų deklaracijos pareiškėjui nereiškė ir esamą situaciją toleravo, o tai reiškia, kad tariamą nusižengimą iš dalies sąlygojo ir paties atsakovo veiksmai (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2004 m. kovo 31 d. nutartis byloje Nr.A²-334-04).

Pareiškėjas skunde taip pat nurodė, kad Komisija Išvadoje siūlė skirti tarnybinę nuobaudą – papeikimą, o Lietuvos Respublikos aplinkos ministras nemotyvuotai skyrė griežtą papeikimą. Toks tarnybinės nuobaudos parinkimas yra visiškai nemotyvuotas, neatitinka VAĮ 8 straipsnio reikalavimų. Pareiškėjas nurodė, kad Komisijos Išvadoje nenurodyta, kad 2016 ir 2018 m. pareiškėjo tarnybinė veikla buvo įvertinta gerai, kad pareiškėjas niekada iki šiol neturėjo tarnybinių nuobaudų (nei galiojančių, nei apskritai paskirtų), kad 2017 m. jam buvo skirta vienkartinė pinigine išmoka atlikus vienkartinę ypatingos svarbos užduotį (puikiai įvertintos Europos gamtos apsaugos agentūrų vadovų konferencijos suorganizavimas Lietuvoje), 2018 m. jam buvo skirta vienkartinė pinigine išmoka atlikus vienkartinę ypatingos svarbos užduotį (už indėlių įgyvendinimą projekto „Gamtotvarkos priemonių įgyvendinimas Natūra 2000 teritorijose (I)“ veiklas), kad už 2015 m. labai gerą tarnybinę veiklą aplinkos ministras skyrė pareiškėjui skatinimo priemonę (skirta 2-a

kvalifikacinė klasė), už 2017 m. labai gerą tarnybinę veiklą aplinkos ministras skyrė pareiškėjui skatinimo priemonę (skirta 1-a kvalifikacinė klasė), kad 2017 metais Pareiškėjas dirbo viršydamas įprastinį darbo krūvį, kad 2018 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. AMPI-208 (pakeistas 2018 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. AMPI-210) aplinkos ministras skyrė pareiškėją eiti Tarnybos direktoriaus pareigas antrą kadenciją iš eilės. Komisija neatsižvelgė į tą faktą, kad pareiškėjas deklaracijas tikslino savo iniciatyva. Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta, papeikimas, juo labiau griežtas papeikimas, yra neproporcinga (per griežta) nuobauda.

Pareiškėjas mano, kad Komisija nepagrįstai nenustatė jo atsakomybę lengvinančių aplinkybių. Pareiškėjas, pradėjęs jo tarnybinio nusižengimo tyrimą, geranoriškai bendradarbiavo, atvirai ir nieko neslėpdamas išdėstė visas su VTEK priimtu sprendimu susijusias aplinkybes, dar iki tarnybinio nusižengimo tyrimo jo atžvilgiu pradėjimo privačių interesų deklaraciją tinkamai pateikė.

Atsakovė Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija atsiliepime į pareiškėjo skundą su pareiškėjo išdėstytais argumentais nesutiko ir prašė skundą atmesti.

Atsakovė nurodė, kad nagrinėjamoje byloje tarnybinio nusižengimo tyrimo terminai nepraleisti. Pareiškėjo pažeidimas dėl narystės medžiotojų klube „Girios“ tęsėsi nuo 2015 m. gegužės 28 d. iki 2017 m. kovo 16 d., kai pareiškėjas patikslino savo deklaraciją. 3 metų terminas suėjęs tik nuo pažeidimo padarymo pradžios, bet ne nuo pabaigos. Analogiška situacija yra su visais pareiškėjo nedeklaruotais sandoriais ir situacijomis.

Atsakovė pažymėjo, kad pareiškėjas sutiko su VTEK 2019 m. kovo 20 d. sprendimu Nr. KS-87, nes jo įstatymų nustatytais terminais neskundė. Pateiktame paaiškinime pareiškėjas nurodė, kad padarė pažeidimus, apgailestavo, kad ne visada laikėsi teisės aktuose nustatytų deklaracijų teikimo terminų.

Pareiškėjas turi asmeninę pareigą tinkamai ir laiku teikti / atnaujinti privačių interesų deklaraciją, todėl ši pareiga ar atsakomybė už jos nevykdymą nėra negali būti perkelta kitiems asmenims. Pareiškėjo kaltė Komisijos Išvadoje nurodyta – neatsargumas, pranešime apie tarnybinį nusižengimą aiškiai ir nedviprasmiškai nurodyti veiksmai (pažeidimai) ir teisės aktai, kuriuos nurodytais veiksmais pareiškėjas įtariamai pažeidęs. Anot atsakovės, Komisija tyrimą atliko nešališkai, objektyviai ir išsamiai.

Atsakovė nurodė, kad ne tik Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2019 m. kovo 12 d. įsakymu Nr. D1-137 patvirtino pareigybės aprašymo 5.1 punktą, bet ir prieš tai galiojusio Tarnybos direktoriaus pareigybės aprašymo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. spalio 24 d. įsakymu Nr. D1-856 7.1 punkte buvo įtvirtinta analogiška Tarnybos direktoriaus pareigas einančio asmens funkcija – užtikrinti įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų, aplinkos ministro įsakymų ir kitų teisės aktų laikymąsi tarnybos veikloje.

Pažymėtina, kad Išvadoje konstatuojant teisės aktų pažeidimus nurodyta, ne tik teisės akto (VPIDVTĮ, VTĮ, Pareigybės aprašymo) straipsnis / punktas, bet ir pacituota pati teisės norma, kurią pažeidė pareiškėjas. Be to, pažymėtina, kad A. S. pažeidimai tęstinai ir tęsėsi ir laikotarpiu, kuomet VTĮ išdėstytas nauja redakcija. Situacijoje, kai taikant tarnybinę atsakomybę buvo nurodyta ne tas VTĮ straipsnis, bet motyvuotoje išvadoje / įsakyme nurodyta pati teisės norma (kaip yra ir nagrinėjamu atveju), teismas konstatavo, kad tarnybinė nuobauda paskirta pagrįstai ir teisėtai, nes pažeidimas aiškiai nurodytas ir identifikuotas (pvz. LVAT 2015 m. vasario 9 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-502-602/2015).

Nesutinka su pareiškėjo argumentais, kad Išvadoje netinkamai įvertinta A. S. tarnybinė veikla, tariamai nepagrįstai nenurodant A. S. vertinimo „labai gerai“, nes į bylą pateikti dokumentai patvirtina priešingai. Nesutinka, kad Komisija nagrinėjamoje situacijoje turėjo konstatuoti lengvinančias aplinkybes. Aplinkybė, jog A. S. iki tarnybinės nuobaudos skyrimo 2019 m. kovo 9 d. privačių interesų deklaraciją patikslino, negali būti pripažinta, kaip lengvinanti aplinkybė, nes nustatytas ne vienas, o daug tęstinių, trukusių po kelis metus, pareiškėjo

pažeidimų. Be to, aplinkos ministras ne iš A. S. sužinojo apie A. S. atliktus įstatymo pažeidimus, bet gavus VTEK 2019 m. kovo 29 d. raštu Nr. S-1338-(1.2) atsiųstą VTEK 2019 m. kovo 20 d. sprendimą Nr. KS-87. Pareiškėjo atlikta veika diskredituoja jį kaip vadovą ir jo vadovaujamą instituciją, valstybės institucijų autoritetą, daro neigiamą poveikį valstybės tarnybos reputacijai.

Pažymėjo, kad visuomenė turi pagrįstų lūkesčių, kad valstybės institucijos vadovai yra ne tik aukštesnės profesinės kvalifikacijos, bet ir veikia laikydamiesi aukštesnių moralės ir tarnybinės etikos principų. Tokios praktikos laikosi ir LVAT (LVAT 2012 m. rugsėjo 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁴⁹²-1889/2012). Taigi įvertinus pažeidėjo statusą (Tarnybos direktorius) ir pažeidimo subjektyviąją pusę bei pažeidimų sukeltas pasekmes, paskirta tarnybinė nuobauda – **griežtas papeikimas** – atitinka A. S. nusižengimo sunkumą.

Teismo posėdyje pareiškėjas palaikė skunde išdėstytus argumentus, prašė skundą tenkinti. Papildomai paaiškino, kad niekada neslėpė jokių savo interesų, nuosekliai teikė informaciją, ją viešino. Nuomos mokesčio negalėjo nustatyti, nes jo dydis paaiškėja vėliau, o ne iš karto. Nėra jokios pareiškėjo tyčios ir nėra jokių pasekmių, pažeidimas grynai formalus ir mažareikšmis.

Aplinkos ministras K. N. tikrai žinojo apie pavėluotą deklaravimą, jokių pretenzijų nereiškė. Jokio interesų konflikto niekada nebuvo, visada nusišalindavo, ministrą informuodavo. Sutinka, kad deklaruoti pavėlavo.

Teismo posėdyje atsakovės atstovė palaikė atsiliepime išdėstytus argumentus ir prašė pareiškėjos skundą atmesti kaip nepagrįstą. Papildomai paaiškino, kad pažeidimai neformalūs, tęstiniai, daugkartiniai, o pareiškėjas yra Tarnybos vadovas. Įrodymų dėl ministro informavimo nėra. Kitas tyrimas dėl medžiotojų klubo „Girios“ dar atliekamas, bet į jį nagrinėjamoje byloje nebuvo atsižvelgta. Pareiškėjas pažeidimus pašalino tik po to, kai VTEK pradėjo tyrimą. Institucijoje yra tokia praktika, kad už tęstinius deklaravimo pažeidimus skiriamas griežtas papeikimas. Tokią praktiką palaiko ir LVAT.

Teismas

k o n s t a t u o j a :

Pareiškėjo skundas tenkintinas iš dalies.

Byloje ginčas kilęs dėl 2019 m. gegužės 3 d. priimto Įsakymo (b. l. 20), kuriuo pareiškėjui buvo paskirta tarnybinė nuobauda – griežtas papeikimas.

Byloje nustatyta, kad 2019 m. kovo 20 d. VTEK priėmė sprendimą Nr. KS-87, kuriuo nusprendė pripažinti pareiškėją pažeidus VPIDVTĮ 6 straipsnio 1 dalies 1, 4 ir 6 punktų bei 7 straipsnio 1 dalies nuostatas, nes pareiškėjas privačių interesų deklaracijoje VPIDVTĮ nustatyta tvarka ir terminais nenurodė duomenų apie savo narystę medžiotojų klube „Girios“, nenurodė sutuoktinės darbovietės bei deklaruotino dydžio sandorių (b. l. 27–32, 140–145).

2019 m. balandžio 5 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministras įsakymu „Dėl galimai padaryto tarnybinio nusižengimo tyrimo komisijos sudarymo“ Nr. AMP-1-58 (b. l. 138) sudarė A. S., Tarnybos direktoriaus, galimai padaryto tarnybinio nusižengimo tyrimo komisiją.

2019 m. balandžio 9 d. atsakovė surašė pranešimą apie tarnybinį nusižengimą Nr. P11-148 (b. l. 25–26, 136–137).

2019 m. balandžio 15 d. pareiškėjas pateikė paaiškinimą (b. l. 134–135), kuriame pateikė aplinkybių, susijusių su atliekamu tyrimu, paaiškinimą ir nurodė, kad apgailestauja, kad teikdamas privačių interesų deklaracijas ne visada laikėsi įstatyme nustatytų deklaracijų teikimo terminų.

2019 m. balandžio 25 d. Komisija surašė Motyvuotą išvadą „Dėl A. S. tarnybinio nusižengimo“ Nr. (56-3)-D15-249 (b. l. 21–24, 130–133), kurioje siūloma pripažinti, kad pareiškėjas padarė tarnybinį nusižengimą ir skirti tarnybinę nuobaudą.

2019 m. gegužės 3 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministras įsakymu „Dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo A. S.“ Nr. AMP1-75 (b. l. 20) pareiškėjui už paskyrė griežtą papeikimą.

Pagrindas tarnybinei atsakomybei kilti yra tarnybinis nusižengimas. Tarnybinis nusižengimas apibrėžiamas kaip valstybės tarnautojo pareigų neatlikimas arba netinkamas atlikimas dėl valstybės tarnautojo kaltės. Tarnybinė nuobauda valstybės tarnautojui turi būti paskirta pagal teisės aktuose nustatytą procedūrą nustačius konkrečias jo veikas (veiksmus ar neveikimą), kuriomis buvo pažeisti teisės aktai, reglamentuojantys jo pareigas, nustatytas įstatymais, detalizuotas pareigybės aprašyme, ir kurios sudaro tarnybinio nusižengimo sudėtį (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2010 m. gegužės 24 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A146-700/2010, 2016 m. sausio 12 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-98-575/2016, 2017 m. gegužės 9 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-454-261/2017). Valstybės tarnybos įstatyme įtvirtintos bendrosios valstybės tarnautojų pareigos, o atitinkamų viešojo administravimo veiklos sričių valstybės tarnautojų pareigos nustatomos specialiaisiais įstatymais, detalizuojamos pareigybių aprašymuose ir kituose aktuose (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. birželio 28 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A520-2416/2012).

Komisija Išvadoje konstatavo, kad pareiškėjas pažeidė VPIDVTĮ 6 straipsnio 1 dalies 1, 4 ir 6 punktų bei 7 straipsnio 1 dalies nuostatas, taip pat VTĮ 16 straipsnio 1 dalies 1 punktą, 5 punktą, Pareigybės aprašymo 5.1 papunktį.

Dėl VPIDVTĮ 6 straipsnio 1 dalies 1, 4 ir 6 punktų bei 7 straipsnio 1 dalies nuostatų pažeidimo byloje nėra ginčo. Pareiškėjas neginčija, kad narystę medžiotojų klube „Girios“ deklaravo 2017 m. kovo 16 d.; Sandorį Nr. 1 ir Sandorį Nr. 2 deklaravo 2019 m. sausio 27 d., Sandorį Nr. 3 deklaravo 2016 m. balandžio 21 d., Sandorį Nr. 4 deklaravo 2019 m. sausio 27 d., Sandorį Nr. 5 deklaravo 2019 m. sausio 27 d., pareiškėjo sutuoktinės sudarytą Sandorį Nr. 6 deklaravo 2019 m. sausio 27 d., Sandorį Nr. 7 deklaravo 2019 m. sausio 27 d., Sandorį Nr. 8 deklaravo 2019 m. sausio 27 d., pareiškėjo sutuoktinės tapimą UAB „Ūlos baldai“ direktore deklaravo 2019 m. sausio 27 d. Tokie pareiškėjo veiksmai pažeidžia VPIDVTĮ 6 straipsnio 1 dalies 1, 4 ir 6 punktų bei 7 straipsnio 1 dalies nuostatas. Tą konstatavo VTEK 2019 m. kovo 20 d. sprendime Nr. KS-87. Teismas atmeta pareiškėjo teiginius, kad negalima remtis minėtu VTEK sprendimu, o Komisija turėjo savarankiškai tirti pareiškėjo veiklos atitikimą VPIDVTĮ reikalavimams. Pirma, 2019 m. kovo 20 d. VTEK sprendimas Nr. KS-87 nebuvo apskūstas teisės aktų nustatyta tvarka. Antra, pareiškėjas savo 2019 m. balandžio 15 d. paaiškinimuose (b. l. 134–135) sutiko, kad pažeidė deklaracijų teikimo terminus. Trečia, teismo posėdyje pareiškėjas sutiko, kad pažeidė deklaracijų teikimo terminus. Taigi Komisijai nebuvo pagrindo kitaip ar papildomai tirti aplinkybes, dėl kurių nėra ginčo. Teismas pažymi, kad pareiškėjas nepagrįstai remiasi LVAT 2018 m. lapkričio 14 d. nutartimi administracinėje byloje Nr. eA-1419-968/2018, nes bylų aplinkybės, ginčo objektas iš esmės skiriasi.

VTĮ 16 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad valstybės tarnautojai privalo laikytis Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų (1 punktas), laikytis VTĮ, kituose teisės aktuose nustatytą valstybės tarnautojų veiklos ir tarnybinės etikos principų ir taisyklių, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto, teisės aktų nustatyta tvarka deklaruoti privačius interesus, nepiktinaudžiauti tarnyba (5 punktas).

Pareigybės aprašymo 5.1 papunktyje nustatyta, kad Tarnybos direktoriaus pareigas einantis asmuo užtikrina įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų, aplinkos ministrų ir kitų teisės aktų laikymąsi Tarnybos veikloje.

Nagrinėjamoje byloje, nustačius kad pareiškėjas pažeidė VPIDVTĮ 6 straipsnio 1 dalies 1, 4 ir 6 punktų bei 7 straipsnio 1 dalies nuostatas, darytina išvada, kad buvo pažeistos VTĮ 16 straipsnio 1 dalies 1 ir 5 punktuose, Pareigybės aprašymo 5.1 papunktyje įtvirtintos pareigos.

Pareiškėjas teigė, kad VTĮ redakcija, galiojanti nuo 2019 m. sausio 1 d., jam negali būti taikoma dėl pažeidimų, padarytų iki teisės akto įsigaliojimo. Atitinkamai Pareigybės aprašymo 5.1 papunktis jam negali būti taikomas, nes Pareigybės aprašymas buvo patvirtintas 2019 m. kovo 12 d. Tačiau, kaip teisingai nurodė atsakovė, pirma, analogiškos nuostatos buvo įtvirtintos ankstesnėse VTĮ redakcijose ir pareiškėjo pareigybės aprašymo, patvirtinto 2014 m. spalio 24 d. (b. l. 94–95), 7.1 papunktyje. Antra, Išvadoje konstatuojant teisės aktų pažeidimus nurodyta, ne tik teisės akto (VPIDVTĮ, VTĮ, Pareigybės aprašymo) straipsnis / punktas, bet ir pacituota pati teisės norma, kurią pažeidė pareiškėjas. Pagal LVAT praktiką (LVAT 2015 m. vasario 9 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-502-602/2015) tokia techninė klaida nedaro tarnybinės nuobaudos neteisėta. Trečia, pareiškėjo pažeidimai buvo tęstiniai – kai kurie tęsėsi tiek iki 2019 m. sausio 1 d., tiek po.

Taigi teismas nustatė neteisėtus pareiškėjo veiksmus, kurie pasireiškė pavėluotu narystės medžiotojų klube „Girios“ deklaravimu 2017 m. kovo 16 d.; pavėluotu Sandorio Nr. 1 ir Sandorio Nr. 2 deklaravimu 2019 m. sausio 27 d., pavėluotu Sandorio Nr. 3 deklaravimu 2016 m. balandžio 21 d., pavėluotu Sandorio Nr. 4 deklaravimu 2019 m. sausio 27 d., pavėluotu Sandorio Nr. 5 deklaravimu 2019 m. sausio 27 d., pavėluotu pareiškėjo sutuoktinės sudaryto Sandorio Nr. 6 deklaravimu 2019 m. sausio 27 d., pavėluotu Sandorio Nr. 7 deklaravimu 2019 m. sausio 27 d., pavėluotu Sandorio Nr. 8 deklaravimu 2019 m. sausio 27 d., pavėluotu pareiškėjo sutuoktinės tapimo UAB „Ūlos baldai“ direktore deklaravimu truko nuo 2016 m. balandžio 21 d. iki 2019 m. sausio 27 d. Pareiškėjas pažeidė VPIDVTĮ 6 straipsnio 1 dalies 1, 4 ir 6 punktų bei 7 straipsnio 1 dalies nuostatas, taip pat VTĮ 16 straipsnio 1 dalies 1 punktą, 5 punktą, Pareigybės aprašymo 5.1 papunktį.

Teismas atmeta pareiškėjo teiginius dėl jo kaltės nebuvimo. Pirma, Komisijos išvadoje aiškiai nurodyta, kad deklaravimo pareigos neatlikimas laikytinas pareiškėjo nerūpestingu elgesiu, kai valstybės tarnautojas elgėsi nepakankamai apdairiai, rūpestingai ir atidžiai. Taigi pareiškėjo teiginiai, kad kaltė nenurodyta, atmestini kaip prieštaraujantys byloje nustatytoms aplinkybėms. Antra, pareiga pateikti interesų deklaraciją teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais tenka pareiškėjui (VPIDVTĮ 4 straipsnio 1 dalis), o ne Lietuvos Respublikos aplinkos ministrui. Trečia, teismas įvertino pareiškėjo elgesį (deklaracijos pateiktos, bet pavėluotai, pavėluotai deklaruotų aplinkybių gausa), jo motyvus (pareiškėjas nurodo, kad jam rūpi deklaracijų teikimas) dėl deklaracijų nepateikimo laiku ir pažymi, kad toks elgesys yra nerūpestingumas. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, nagrinėdamas ginčą dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo pagrįstumo ir teisėtumo (žr. LVAT 2017 m. sausio 26 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-134-492/2017), remdamasis teisės teorija, yra pažymėjęs, kad kaltė – tai teisės pažeidėjo psichinis santykis su savo veika, priešinga teisei; kaltės formos – tyčia ir neatsargumas; neatsargumas – kai veika padaręs asmuo nenumatė, kad gali atsirasti tokių padarinių, nors turėjo ir galėjo juos numatyti. Nagrinėjamoje byloje S. S. nenumatė ir nesiekė pažeisti teisės aktų reikalavimų pavėluotai deklaruodamas narystę medžiotojų klube „Girios“, sandorius, sutuoktinės užimamas pareigas, tačiau turėjo ir galėjo žinoti teisės aktų reikalavimus ir jų laikytis. Taigi teismas konstatuoja, kad pareiškėjas padarė tarnybinį nusižengimą, nes nustatyta pareiškėjo neteisėta veika ir kaltė.

Tarnybinės nuobaudos turi būti paskirtos teisės aktuose nustatytais terminais. LVAT yra išaiškinęs (LVAT 2019 m. kovo 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3145-756/2019), kad tarnybinės nuobaudos už VPIDVTĮ nuostatų pažeidimą skyrimo terminai turi būti skaičiuojami pagal specialųjį įstatymą, t. y. pagal VPIDVTĮ. VPIDVTĮ 22 straipsnio 4 dalies nuostata iš esmės turi būti suprantama kaip įgalinanti minėto įstatymo 22 straipsnio 1 dalyje nurodytas kontrolės institucijas ir pareigūnus per trejus metus nuo VPIDVTĮ pažeidžiančios veikos galimo padarymo atlikti valstybės tarnyboje dirbančio asmens veiklos tyrimą ir paskirti jam tarnybinę nuobaudą dėl VPIDVTĮ pažeidimo. VTĮ (teisės akto redakcija, galiojanti nuo 2019 m. sausio 1 d.) 34 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad tarnybinė nuobauda neskiriama, jeigu nuo nusižengimo padarymo dienos praėjo 6 mėnesiai, išskyrus atvejus, kai tarnybinis nusižengimas nustatomas atliekant auditą, piniginių ar kitokių vertybių reviziją (inventorizaciją) arba kai Seimo kontrolierius atlieka tyrimą,

taip pat kai atliekamas tarnybinis ar kitas kompetentingos institucijos patikrinimas arba kai yra pažeidžiamos Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatos. Šiais atvejais tarnybinė nuobauda skiriama ne vėliau kaip per 3 metus nuo nusižengimo padarymo dienos.

Nagrinėjamoje byloje teismas konstatuoja, kad pareiškėjo padaryti pažeidimai buvo tęstiniai ir terminai skirti tarnybinę nuobaudą nebuvo praleisti: pavėluotas narystės medžiotojų klube „Girios“ deklarasavimas truko nuo 2018 m. balandžio 28 d. iki 2017 m. kovo 16 d.; pavėluotas Sandorio Nr. 1 ir Sandorio Nr. 2 deklarasavimas truko nuo 2015 m. vasario 10 d. iki 2019 m. sausio 27 d., pavėluotas Sandorio Nr. 3 deklarasavimas truko nuo 2015 m. vasario 10 d. iki 2016 m. balandžio 21 d., pavėluotas Sandorio Nr. 4 deklarasavimas truko nuo 2015 m. liepos 18 d. iki 2019 m. sausio 27 d., pavėluotas Sandorio Nr. 5 deklarasavimas truko nuo 2018 m. vasario 28 d. iki 2019 m. sausio 27 d., pavėluotas pareiškėjo sutuoktinės sudaryto Sandorio Nr. 6 deklarasavimas truko nuo 2015 m. liepos 18 d. iki 2019 m. sausio 27 d., pavėluotas Sandorio Nr. 7 deklarasavimas truko nuo 2018 m. spalio 11 d. iki 2019 m. sausio 27 d., pavėluotas Sandorio Nr. 8 deklarasavimas truko nuo 2017 m. sausio 13 d. iki 2019 m. sausio 27 d., pavėluotas pareiškėjo sutuoktinės tapimo UAB „Ūlos baldai“ direktore deklarasavimas truko nuo 2016 m. balandžio 21 d. iki 2019 m. sausio 27 d.

Pareiškėjas teigia, kad pranešimas apie tarnybinį nusižengimą buvo su trūkumais: nebuvo nurodytas konkretus tarnybinis nusižengimas ir aplinkybės. Anot pareiškėjo, Komisija nekonkretizavo, kokią VPIDVTĮ tvarką ir terminus ji turi omenyje, kur pareiškėjas nenurodė atitinkamų duomenų, apie kokią sutuoktinės darbovietę eina kalba ir neįvardijo konkrečių sandorių (kokia jų sudarymo data ir pobūdis), todėl pareiškėjui pateiktas Komisijos pranešimas apie tarnybinį nusižengimą akivaizdžiai neatitinka tokiam dokumentui keliamų reikalavimų. Teismas šiuos pareiškėjo teiginius atmeta kaip prieštaraujančius byloje nustatytoms aplinkybėms. Pirma, 2019 m. balandžio 9 d. pranešimas apie tarnybinį nusižengimą Nr. P11-148 (b. l. 25–26, 136–137) yra išsamus, užima 2 lapus, jame išsamiai nurodyta situacija ir teisės normos su straipsniais, punktais ir jų turiniu. Antra, 2019 m. balandžio 9 d. pranešime apie tarnybinį nusižengimą Nr. P11-148 (b. l. 25–26, 136–137) nurodyta, kad tarnybinio nusižengimo tyrimas yra pradėtas gavus iš informaciją iš VTEK apie 2019 m. kovo 20 d. VTEK sprendimą Nr. KS-87. Taigi pareiškėjas galėjo ir turėjo suprasti pranešimo apie tarnybinį nusižengimą turinį ir esmę.

Pareiškėjas teigia, kad paskirta tarnybinė nuobauda yra neteisėta, nes Komisija Išvadoje siūlė skirti papeikimą, o Lietuvos Respublikos aplinkos ministras skyrė griežtą papeikimą. Teismas tokius pareiškėjo argumentus atmeta, nes tarnybinės nuobaudos parinkimas yra į pareigas priėmusio asmens arba valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos, į kurią perkeltas valstybės tarnautojas, vadovo diskrecijos teisė (VTĮ 34 straipsnio 5 dalis).

Pareiškėjas teigia, kad Išvadoje nėra pasisakyta, kokios neigiamos pasekmės nagrinėjamo atveju kilo, ir nurodo, kad jokių neigiamų pasekmių tarnybinis nusižengimas nesukėlė. Teismas pažymi, kad pagal LVAT praktiką pasekmės ne visais atvejais būtinas tarnybinio nusižengimo sudėties elementas (LVAT 2014 m. lapkričio 20 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-492-1736/2014). Nagrinėjamoje byloje teismas sutinka su pareiškėjo teiginiais, kad Komisijos Išvadoje (b. l. 20–24) nėra nurodytos pasekmės, kurias sukėlė pareiškėjo padarytas tarnybinis nusižengimas, tačiau tarnybiniam nusižengimui konstatuoti pasekmės nėra būtinos. Atsakovė atsiliepiame ir 2019 m. spalio 4 d. teismo posėdyje nurodė, kad dėl pareiškėjo padaryto tarnybinio nusižengimo kilo neigiamos teisinės pasekmės: diskredituotas Tarnybos vadovas ir jo vadovaujama institucija, daromas neigiamas poveikis valstybės tarnybos reputacijai. Teismas sutinka, kad šie padariniai kilo, tačiau pabrėžia, kad jie privalėjo būti nurodyti Komisijos Išvadoje, į juos turėjo būti atsižvelgta parenkant tarnybinę nuobaudą, ją individualizuojant, o ne vėliau įvardijant bylinėjimosi teisme metu. Pagal administracinių teismų praktiką, administracinio akto priėmimo motyvai pagal VAI privalo būti nurodomi pačiame administraciniame akte. Skundžiamo sprendimo priėmimo motyvų nurodymas teismo proceso metu neturi būti vertinamas ir nedaro įtakos nemotyvuoto sprendimo teisėtumui (žr., pvz., LVAT 2007 m. lapkričio 5 d. nutartį

administracinėje byloje Nr. A³⁰²-990/2007. Publikuota: „Administracinė jurisprudencija“ Nr. 3 (13), 2007). Teismas daro išvadą, kad pareiškėjas pagrįstai buvo pripažintas padaręs tarnybinį nusižengimą, nes pasekmės nagrinėjamu atveju nėra būtinoji tarnybinio nusižengimo sudėties dalis, tačiau pasekmių nenurodymas ir atitinkamai neįvertinimas prisidėjo prie netinkamos tarnybinės nuobaudos parinkimo pareiškėjui.

Pagal VTĮ 33 straipsnio 3 dalį už tarnybinius nusižengimus valstybės tarnautojui gali būti skiriama viena iš šių tarnybinių nuobaudų: 1) pastaba; 2) papeikimas; 3) griežtas papeikimas; 4) atleidimas iš pareigų. Pagal VTĮ 33 straipsnio 2 dalį tarnybinė nuobauda skiriama atsižvelgiant į kaltę, tarnybinio nusižengimo padarymo priežastis, aplinkybes ir padarinius, į valstybės tarnautojo veiklą iki tarnybinio nusižengimo padarymo, tarnybinę atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes, į Korupcijos prevencijos įstatymo ar į Kriminalinės žvalgybos įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka pateiktą informaciją. Pagal Korupcijos prevencijos įstatymą gauta informacija gali būti panaudota skiriant valstybės tarnautojui tarnybinę nuobaudą tik tuo atveju, kai ši informacija yra išslaptinama teisės aktų nustatyta tvarka.

VTĮ 35 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad tarnybinę atsakomybę lengvinančios aplinkybės yra šios: 1) valstybės tarnautojas nedelsdamas pats praneša padaręs tarnybinį nusižengimą; 2) valstybės tarnautojas padėjo atskleisti tarnybinį nusižengimą; 3) tarnybinį nusižengimą padaręs valstybės tarnautojas užkirto kelią neigiamoms tarnybinio nusižengimo pasekmėms; 4) tarnybinį nusižengimą padaręs valstybės tarnautojas savo noru atlygino nuostolius ar pašalino padarytą žalą; 5) tarnybinis nusižengimas padarytas dėl psichinės ar fizinės prievartos; 6) tarnybinį nusižengimą padarė nėščia valstybės tarnautoja, jeigu ši aplinkybė turėjo įtakos nusižengimo padarymui; 7) tarnybinis nusižengimas padarytas dėl didelio susijaudinimo, kurį sukėlė neteisėti kito asmens veiksmai. VTĮ 35 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad valstybės tarnautoją į pareigas priimančiam asmuo gali ir kitas šio straipsnio 1 dalyje nenurodytas aplinkybes pripažinti tarnybinę atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis. VTĮ 35 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad tarnybinę atsakomybę sunkinančios aplinkybės yra šios: 1) tarnybinis nusižengimas padarytas grupės susitarusių valstybės tarnautojų; 2) tarnybinis nusižengimas padarytas pasinaudojant ekstremaliąja situacija ar jos aplinkybėmis; 3) per vienus metus nuo tarnybinės nuobaudos paskyrimo padarytas kitas tarnybinis nusižengimas; 4) tarnybinis nusižengimas padarytas neblaivaus ar nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų apsvaigusio valstybės tarnautojo; 5) tarnybinis nusižengimas padarytas dėl savanaudiškų paskatų.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis ne kartą yra konstatavęs, kad konstituciniai teisingumo, teisinės valstybės principai suponuoja ir tai, kad už teisės pažeidimus valstybės nustatomos poveikio priemonės turi būti proporcingos (adekvačios) teisės pažeidimui, turi atitikti siekiamus teisėtus ir visuotinai svarbius tikslus, neturi varžyti asmens akivaizdžiai labiau negu reikia šiems tikslams pasiekti; tarp siekiamo tikslo nubausti teisės pažeidėjus ir užtikrinti teisės pažeidimų prevenciją ir pasirinktų priemonių šiam tikslui pasiekti turi būti teisinga pusiausvyra (proporcingumas) (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2000 m. gruodžio 6 d., 2001 m. spalio 2 d., 2004 m. sausio 26 d., 2005 m. lapkričio 3 d., 2005 m. lapkričio 10 d., 2008 m. sausio 21 d. nutarimai).

Nagrinėjamoje byloje teismas daro išvadą, kad pareiškėjui paskirta per griežta ir padarytam pažeidimui neproporcinga tarnybinė nuobauda. Pirma, pareiškėjo padaryto pažeidimo pobūdis (interesų deklaracijų pateikimas pažeidžiant teisės aktų reikalavimus) nelemia griežto papeikimo skyrimo. LVAT praktikoje griežtas papeikimas seniūnijos seniūnui buvo skirtas už tai, kad jis sudarė darbo sutartį su situoktine, neinformavo Administracijos direktoriaus apie esamą interesų konfliktą, nepareiškė nusišalinimo nuo darbo sutarties pasirašymo, kuris sukelia interesų konfliktą dėl artimojo asmens privačių interesų (LVAT 2019 m. kovo 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3145-756/2019). LVAT panaikino griežtą papeikimą įstaigos vadovui, kuriam jis buvo skirtas už tai, kad jis nedeklaravo sandorių, kuriais įsigijo keliones (2009 m. – kelionės į Indoneziją, Singapūrą, o 2010 m. – į Braziliją, Keniją) (LVAT 2013 m. spalio 17 d. nutartis administracinėje

byloje Nr. A-492-607/2013). Taigi atsižvelgiant į pareiškėjo padaryto pažeidimo pobūdį, LVAT praktiką, griežto papeikimo skyrimas yra neproporcinga priemonė. Antra, pareiškėjo kaltės forma – nerūpestingumas, o ne tyčia. Trečia, Komisijos Išvadoje nebuvo nustatytos kilusios neigiamos pasekmės. Teismas pažymi, kad, nors jos nagrinėjamoje byloje kilo, atsakovė privalėjo jas nurodyti. Taip pat teismas atsižvelgia į kilusių neigiamų pasekmių pobūdį (neigiamas valstybės tarnybos įvaizdis, o ne supainioti viešieji ir privatieji interesai). Ketvirta, teismas atsižvelgia į pareiškėjo veiklą iki tarnybinės nuobaudos skyrimo: neturi paskirtų tarnybinių nuobaudų, skatintas atlikus vienkartinės ypatingos svarbos užduotis, už labai gerą tarnybinę veiklą, veikla vertinama labai gerai. Penkta, teismas atsižvelgia į tai, kad pareiškėjas deklaravimo trūkumus ištaisė (paskutiniai ištaisymai 2019 m. sausio 27 d.). Šešta, teismas įvertina kai kurių tarnybinio nusizengimo epizodų padarymo aplinkybes – pareiškėjas buvo deklaravęs sutuoktinės einamas pareigas, tačiau tikslindamas deklaraciją nepridėjo priedų ir dėl to vėliau pavėluotai pateikė šiuos duomenis. Septinta, pareiškėjas pripažino padaręs interesų deklaravimo taisyklių pažeidimus, dėl to apgailestavo. Taigi teismas konstatuota, kad atsakovė netinkamai įvertino nurodytas atsakomybę lengvinančias, tarnybinį nusizengimą ir patį pareiškėją individualizuojančias aplinkybes.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra išaiškinęs, kad teismas švelnina paskirtą tarnybinę nuobaudą, jei paskirtoji nuobauda pareiškėjui yra aiškiai per griežta bei baismės tikslai gali būti pasiekti paskyrus jam švelnesnę nuobaudą (žr., pvz., 2013 m. balandžio 11 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A438-649/2013).

Teismas daro išvadą, kad papeikimas pareiškėjui laikytinas proporcinga nuobauda. Pirma, teismas nustatė, kad pareiškėjas padarė tarnybinį nusizengimą – tai lemia tarnybinės nuobaudos skyrimą. Pareiškėjas pažeidė VPIDVTĮ, tai nėra formalus ar mažareikšmis pažeidimas, nes interesų deklaracijų teisingas (teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais) teikimas yra svarbus ir reikšmingas siekiant išviešinti asmenų turimus privačius interesus. Antra, teismas skiria antrą pagal griežtumą, o ne pačią švelniausią tarnybinę nuobaudą atsižvelgdamas į pareiškėjo užimamas vadovaujančias pareigas, interesų deklaravimo pažeidimo dažnumą (pavėluotai deklaruota narystė medžiotojų klube „Girios“, pavėluotai deklaruoti 8 sandoriai, pavėluotai deklaruotos sutuoktinės pareigos), trukmę (paskutiniai interesų deklaravimo trūkumai ištaisyti tik 2019 m. sausio 27 d.). Taigi paskirta tarnybinė nuobauda – griežtas papeikimas – keistina į papeikimą.

Proceso dalyviai procesiniuose dokumentuose išdėstė daugiau argumentų, tačiau, teismo nuomone, jie nėra esminiai sprendžiant šią administracinę bylą ir niekaip nekeičia šiame sprendime padarytos išvados, todėl jų teismas nenagrinės. Šiame kontekste paminėtina, kad Europos Žmogaus Teisių Teismo (toliau – EŽTT) ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktikoje ne kartą pažymėta, jog teismo pareiga pagrįsti priimtą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliam atsakymui į kiekvieną argumentą (EŽTT 1994 m. balandžio 19 d. sprendimas *Van de Hurk prieš Olandiją*; 1997 m. gruodžio 19 d. sprendimas *Helle prieš Suomiją*; 2011 m. lapkričio 14 d. LVAT administracinė byla Nr. A261-3555/2011).

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, teismas nustatė pagrindą keisti skundžiamą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2019 m. gegužės 3 d. įsakymą Nr. AMP1-75 „Dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo A. S.“, todėl pareiškėjo skundas tenkintinas iš dalies: skundžiamas įsakymas keistinas – skundžiamo įsakymo 2 punkto dalis, kuria parinkta tarnybinė nuobauda – griežtas papeikimas, keistina laikant, kad yra skiriamas papeikimas.

Teismas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 84, 86–87 straipsniais, 88 straipsnio 1 ir 4 punktais, 132 straipsniu, 133 straipsniu,

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjo A. S. skundą tenkinti iš dalies.

Pakeisti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2019 m. gegužės 3 d. įsakymo Nr. AMP1-75 „Dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo A. S.“ 2 punkto dalį, kuria parinkta tarnybinė nuobauda – griežtas papeikimas, ir laikyti, kad paskirta tarnybinė nuobauda – papeikimas.

Likusią pareiškėjo A. S. skundo dalį atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimas per trisdešimt kalendorinių dienų nuo jo paskelbimo dienos gali būti skundžiamas apeliaciniu skundu Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui, skundą paduodant per Vilniaus apygardos administracinę teisumą.

Teisėja

Beata Martišienė